

Adres Steenbokstraat 10
Postbus 4142
7320 AC Apeldoorn
Telefoon (055) 527 29 11
E-Mail info@vallei-veluwe.nl
Website www.vallei-veluwe.nl

Aan Commissie F.B.A. 7 september 2020

ADVIESNOTA

Datum	17 augustus 2020	Portefeuillehouder	drs. T. Klip-Martin
Documentnr.	1482522/1482523	Programma	Bestuur en belasting
Projectnummer		Afdeling	Team BAS
Bijlage(n)	2		
Onderwerp	Doorontwikkeling structuur bestuursvergaderingen		

1. Voorstel aan commissie

Aan de commissie wordt advies gevraagd op onderstaand voorstel aan het ab:

Voorgesteld wordt:

1. Kennisnemen van de huidige structuur en aandachtspunten (bijlage 1).
2. Instemmen met voorgestelde doorontwikkeling van de bestuursvergaderingen (bijlage 2).
3. Na behandeling van dit voorstel in de vergadering van november de technische voorzitters te kiezen.

2. Inleiding

Met de start van de huidige bestuursperiode is de vraag gesteld naar de toekomstbestendigheid van de structuur van de adviescommissies. Dit voor de aansluiting van de bestuurlijke werkwijze met het gedachtengoed van de BOVI2050 en de bestuursagenda. Daarbij speelt dat gekozen is voor een bestuursmodel waarbij het algemeen bestuur bij belangrijke onderwerpen aan de voorkant wordt betrokken en bijdraagt aan het proces dat uiteindelijk tot besluitvorming leidt. Deze keuze maakt dat diverse klankbordgroepen en beeldvormende overlegvormen zijn ontstaan. Er is behoefte dit te structureren en helder de status van een overleg te duiden. Afgesproken is om dit na de vaststelling van de bestuursagenda (d.d. 4 maart 2020) te starten. Op basis van de gesprekken in het fractievoorzittersoverleg en met een bestuurlijke werkgroep is dit voorstel gemaakt. Dit voorstel adviseert over de doorontwikkeling van de bestuursvergaderingen in brede zin.

Proces

Op 4 maart is de bestuursagenda vastgesteld door het algemeen bestuur. In het aansluitende fractievoorzittersoverleg (FVO) is van gedachten gewisseld over de toekomstbestendigheid van de vergaderstructuur. Inhoudelijk is een eerste concept van een flexibele commissiestructuur besproken. Aan de technisch voorzitters van de adviescommissies is gevraagd het concept verder uit te werken. Op voorspraak van de CU-fractie is op een later moment de heer Van Dijk toegevoegd.

In een tweetal gesprekken is in brede zin de doorontwikkeling besproken en verkend. In eerste instantie alleen de adviescommissie, in tweede instantie ook de bestuursvergaderingen. Op basis van deze gesprekken en de terugkoppeling (met peiling) in het FVO van 6 mei en 8 juli is dit voorstel opgesteld.

Het algemeen bestuur – als geheel – gaat over zijn werkwijze en daarom wordt dit stuk in de reguliere besluitvorming gebracht (commissie FBA 7 september en AB van 30 september).

Inhoudelijk: een wendbare agendering en een vaste wekelijkse vergaderavond.

Voorgesteld wordt om in 2021 te starten met een vergaderstructuur met een wendbare agendering en een vaste wekelijkse vergaderavond. Dit door:

- Voor het jaar 2021 één avond – voorstel is nu de maandagavond, uitgezonderd feestdagen - te reserveren als vast vergadermoment voor het bestuur. De vergaderingen kunnen fysiek of digitaal plaatsvinden.
- De vergaderingen en bijbehorende agenda slim te baseren op de vier BOVI-thema's (waardevolle leefomgeving, klimaatverandering, circulaire economie en energietransitie). Dit aangevuld met een financiële vergadercyclus voor de bbp-producten.
- In een vergadering kunnen onderwerpen in verschillende fasen van het BOB-model worden geagendeerd. Voorbeeld: een vergadering wordt gewijd aan het thema "klimaatverandering" waarbij het eerste onderwerp informerend /beeldvormend wordt geagendeerd en een tweede onderwerp oordeelsvormend.
- Op één vergaderavond maximaal twee vergaderingen te programmeren. Uitgangspunt is om een geplande eindtijd van 22:00 aan te houden. Voorbeeld. Op één vergaderavond worden twee vergaderingen op basis van twee aparte thema's gepland. De eerste vergadering van 19:00 tot 20:30 met het thema financiën en een tweede vergadering van 20:30 tot 22:00 met het thema klimaatverandering. Bij voorkeur vinden vergaderingen niet parallel plaats. Uitzondering hierop is de besluitvormende vergadering. Hiervoor wordt één hele vergaderavond gereserveerd. Voor 2021 worden vijf vaste besluitvormende vergaderavonden – verdeeld over het jaar - aangewezen in lijn met het huidig aantal besluitvormende vergaderingen. Alternatief kan ook – gezien de gedachtewisseling in het FVO - gekozen worden voor een middagvergadering. De gedachten gaan dan uit naar de maandag- of woensdagmiddag.
- Voor 2020 zijn een aantal vaste maandagavonden afgesproken waarop het waterschapshuis open was voor de fracties om te vergaderen en elkaar te ontmoeten. Gezien dit voorstel is het aan de fracties om te bepalen of dit nog nodig is binnen de voorgestelde opzet.

Ter verduidelijking een voorbeeld van een vergadercyclus:

Week nr.	Was	Wordt
1	Op maandag stelt het DB de stukken vast voor de commissie FBA en WATER.	
2		Een klankbordgroep van 19:00 tot 20:00 Een beeldvormende vergadering van 20:00 tot 21:00
3		Adviescommissieavond met twee adviesvergaderingen. Van 19:00 tot 20:30 met het thema energietransitie en van 20:30 tot 22:00 met het thema circulaire economie.
4	Maandagmiddag: Beeldvormende vergadering Maandagavond: commissie FBA Dinsdagavond: commissie Water	Adviescommissieavond met één adviesvergadering met het thema financiën van 19:00 tot 20:30.
5		
6		Besluitvormende vergadering op de maandagavond.
7	Besluitvormende vergadering op woensdag middag	

Toelichting:

1. De agenda en stukken dienen 7 dagen voor een vergadering verzonden te worden. Stukken vastgesteld op de dinsdag van Week 1 kunnen op de maandag van Week 3 in een vergadering geagendeerd worden.
2. Bovenstaande voorbeelden in de "wordt"- kolom zijn indicatief.

Positie commissieleden niet zijnde gekozen bestuursleden

Binnen voorgesteld model is – in overeenstemming met het RvO en de wet– het uitgangspunt:

- De vertegenwoordiging in de verschillende bijeenkomsten en vraagstelling aan het college is aan de fractie;
- Elk bestuurs- en commissielid heeft de eed/belofte afgelegd en is daaraan gehouden ten aanzien van de informatie die deze krijgt;
- Het is aan de fracties zelf hoe met de op verschillende bijeenkomsten verkregen informatie wordt omgegaan op basis van het RvO en de wet.

Voorzitterschap adviesvergaderingen

Het model van een technisch voorzitter blijft gehandhaafd. Binnen het model wordt uitgegaan van één technisch voorzitter per vergadering. Het is voorstelbaar dat een technisch voorzitter voor één of meer BOVI-thema's c.q. de bbp-producten inzetbaar is. Dit om voor continuïteit in het technisch voorzitterschap te zorgen. Mogelijke combinaties zijn: "circulaire economie en energietransitie", "waardevolle leefomgeving en klimaatverandering" en de BPP-producten. Daarmee zou het aantal technische voorzitters op drie komen.

3. Beoogd effect

Het verbeteren van de besluitvorming door:

- a. *Verduidelijking van de functies van de vergaderingen.* Dit helpt de bestuursleden in de voorbereiding en verbetert daarmee de besluitvorming.
- b. *Een wendbare agendering zorgt* voor een betere aansluiting op de BOVI2050, de bestuursagenda en maakt een meer evenwichtige agendering mogelijk.
- c. *Verbeteren beheersing agenda voor bestuursleden.* Een steeds groter deel van de bestuursleden combineert het bestuurswerk met een full-time baan. Tegelijkertijd worden op verschillende avonden in de week bijeenkomsten georganiseerd. Een vaste avond in de week zorgt voor duidelijkheid en meer beheersbaarheid van de agenda.

4. Argumenten

1. *Verduidelijken governance structuur is nodig.* In de laatste bestuursperiode is een structuur gegroeid van werkgroepen, denktanks etc. Verduidelijking hiervan maakt scherp voor bestuursleden hoe de structuur is en vanuit welke bestuurlijke rol zij deelnemen. Daarnaast maakt het duidelijk op welke wijze de input wordt meegenomen in het verdere proces van de besluitvorming.

2.1 *Een vaste vergaderdag in de week:* Het "concentreren" van de vergadermomenten op één vaste avond zorgt voor het verbeteren van de toegankelijkheid van het bestuurswerk.

2.2 *Een wendbare agendering zorgt voor:*

- a. De mogelijkheid om de agenda van de vergaderingen evenwichtiger in te vullen.
- b. In de agendering slimme en logische combinaties te maken op de thema's vanuit de BOVI en de bestuursagenda
- c. Duidelijk onderscheid tussen verschillende typen bestuurlijke vergaderingen.

5. Kanttekeningen

1. *Een wendbare agendering vraagt om meer voorbereiding.* Het wendbare model vraagt om een goede afstemming van de agenda van de portefeuillehouders, het besluitvormingsproces en de ambtelijke voorbereiding van de stukken.
2. *Aandacht voor openbaarheid van vergaderingen.* In het huidige systeem zijn de adviescommissies openbare vergaderingen en de werkgroepen en beeldvormende vergaderingen niet. In de planning zullen beide typen vergaderingen gescheiden gehouden moeten worden – en duidelijk geormerkt – om verwarring te voorkomen voor onze omgeving en bestuursleden.
3. *Aandacht voor het effect "Elk aanbod schept zijn eigen vraag".* In de nieuwe opzet wordt een vaste reservering voor de maandagavond gecreëerd. Gezien het huidige aantal vergaderingen en bijeenkomsten zullen deze niet allemaal gevuld worden. Doel is het creëren van één duidelijk moment in de agenda's voor bestuur en organisatie. Inulling van de momenten is geen doel op zich.

6. Financiën

Geen.

7. Vervolg

- De adviesnota wordt in het AB van 30 september geagendeerd.
- Voorgestelde wijzigingen vragen om een aanpassing van het RVO van de adviescommissies. Hiervoor wordt een voorstel gemaakt voor agendering in de FBA van 2 november en het AB van 25 november.
- In de ab-vergadering van november de technisch voorzitters te kiezen.
- Beoogd moment van verandering is per 1-1-2021.

8. Bijlagen

Bijlage 1: Beschrijving huidige governance en aandachtspunten

Bijlage 2: Beschrijving wendbare vergaderstructuur

9. Ondertekening

Dijkgraaf en heemraden.

10. Advies commissie

Bijlage 1 beschrijving huidige structuur en aandachtspunten

Huidige governance: beeldvormende bijeenkomsten met twee adviescommissies

De huidige structuur is het resultaat van:

- De samenvoeging van de bestuurlijke werkwijze van de twee rechtsvoorgangers. Waterschap Veluwe werkte met adviescommissies en Waterschap Vallei en Eem niet;
- De vraag om het algemeen bestuur vroegtijdig te betrekken bij het ontwikkelen van voorstellen. Bij de ontwikkeling van voorstellen wordt het bestuur breed vroegtijdig betrokken om gebruik te maken van de aanwezige bestuurlijke kennis en perspectieven op onderwerpen;
- De inrichting van de besluitvorming op basis van het BOB-model. De getrapte besluitvorming zorgt voor duidelijkheid over de functie van het bestuurlijk moment;
- De beweging vanuit het algemeen bestuur om zelfstandig een bestuursagenda te ontwikkelen met daarbij behorende denktanks, werksessies etc.

Beeldvormende bijeenkomsten algemeen bestuur

Voor de beeldvorming zijn er separate bijeenkomsten voor het algemeen bestuur en commissieleden. Hier vindt beeldvorming plaats over strategische en programma overstijgende onderwerpen. Dit in principe zonder onderliggend voorstel. De vergaderingen zijn niet openbaar.

Technische vragenuren.

In voorkomende gevallen wordt voor ab-voorstellen op basis van de BBP-producten (Jaarrekening, Voorjaarsbrief, BURAP en Begroting) en technisch complexe voorstellen (Westdijk) apart een technisch (schriftelijke) vragenuur georganiseerd. Dit voor begripsvorming en ter voorbereiding op de behandeling in de adviescommissies.

Adviescommissies

Voor de oordeelsvorming zijn er twee thematische adviescommissies: FBA en Water. Op de agenda staan "concept" ab-voorstellen waarover het college advies vraagt. Dit ter voorbereiding op de behandeling van de voorstellen in besluitvormende vergaderingen van het algemeen bestuur. De commissies zijn "open" en hebben geen vaste leden. Per fractie kunnen twee leden van de fractie deelnemen aan de commissievergaderingen. Dit geeft de fracties de vrijheid en ruimte om afhankelijk van de agendering steeds de optimale vertegenwoordiging te bepalen. Op basis van het advies van de commissie worden stukken geagendeerd als hamer- of bespreekstuk in de besluitvormende vergaderingen. In voorkomende gevallen worden stukken naar aanleiding van het advies van de commissie aangepast. De vergaderingen zijn openbaar.

Besluitvormende vergaderingen

Het algemeen bestuur neemt besluiten in de besluitvormende vergaderingen. Hier vindt het politieke debat plaats en worden moties en amendementen ingebracht op de voorstellen. De vergaderingen zijn openbaar.

Positie klankbord/werkgroep/werksessie/denktank-bijeenkomsten

Bovenstaande structuur functioneert in een context waar het bestuur breed en vroegtijdig in de ontwikkeling van bestuursvoorstellen wordt betrokken. Voorstellen voor "zware" onderwerpen worden in voorkomende gevallen in samenspraak met een bestuurlijke klankbordgroep ontwikkeld. Bestuursleden geven in bijeenkomsten

input op de eerste gedachtenlijnen en/of voeren het gesprek over dilemma's. De bestuursleden nemen deel aan de bijeenkomsten om bestuurlijke input te geven. Dit zonder zich – vooraf - vast te leggen op de inhoud of goedkeuring van de voorstellen. Voorbeelden van klankbordgroepen zijn: Biodiversiteit, de waterfabriek Wilp, het BOP en de slibstrategie.

Door de verschillende naamgevingen van de bijeenkomsten is de taak of rol niet altijd even duidelijk. Dit zal voortaan verduidelijkt worden bij de aankondiging van de bijeenkomsten.

De huidige structuur heeft als aandachtspunten

- *Een evenwichtige agendering van onderwerpen tussen de commissies.*
- *De mogelijkheid om informatie specifiek te agenderen voor een adviescommissie.*
De huidige structuur biedt onvoldoende ruimte voor het agenderen van niet-strategische informatie die specifiek is voor één adviescommissie of informatie ter voorbereiding op een voorstel voor de commissie. Bijvoorbeeld een presentatie over discrepantie of veiligheid welke de toekomstige adviesfunctie van de commissie ten goede komt. Gevolg is dat de agenda van de beeldvormende vergaderingen snel gevuld wordt met actuele onderwerpen en strategische onderwerpen onnodig schuiven.
- De mogelijkheid om invulling te geven aan meer interactie in de beeldvormende vergaderingen en adviescommissies.
- De behoefte aan meer ruimte voor het onderlinge debat tussen de fracties op de verschillende momenten.

Bijlage 2 Beschrijving wendbare vergaderstructuur

De huidige vergaderkalender wordt gevormd door:

- De BBP-cyclus: het aantal vergaderingen van het algemeen bestuur wordt hoofdzakelijk bepaald door de bbp-producten. In iedere vergadering staat een BBP-product op de agenda (op de januari/feb vergadering na). Per jaar zijn er daarmee 5 vergadercycli met één extra reservemoment in december;
- Dat bijeenkomsten niet parallel plaatsvinden, dit vanwege de beperkte omvang van de fracties;
- Dat indien mogelijk bestuurlijke momenten worden gecombineerd (beeldvormende vergaderingen en adviesvergaderingen, besluitvormende vergaderingen en het fractievoorzittersoverleg);
- Een evenwicht tussen het beperken van de doorlooptijd van de besluitvorming (de doorlooptijd van college tot algemeen bestuur is 7 weken) en de agendadruk voor de bestuursleden.

Aantal vergadermomenten: Inschatting is dat een jaar gemiddeld 31 à 35 vergadermomenten kent op verschillende weekdays en dagdelen. Toelichting:

- Elke jaar bestaat uit vijf vergadercycli. Iedere vergadercyclus van het algemeen bestuur bestaat uit vier vergadermomenten: één beeldvormende, twee oordeelsvormende (de adviesvergadering) en één besluitvormende (de ab-vergadering). Opgeteld: 20 vergadermomenten. Dit is nog zonder gebruik van de reservedatum waardoor 2 extra momenten ontstaan: een adviesvergadering en een besluitvormende vergadering.
- Aantal klankbordgroepen en aparte bijpraatmomenten is gemiddeld 6 á 8 per jaar.
- Fractievergaderingen: geschat 1 maal per vergadercyclus. Dus 5 per jaar.

Uitwerking van een vergaderstructuur met een wendbare agendering en vaste wekelijks vergaderavond door:

- Voor het jaar 2021 één avond – voorstel is nu de maandagavond - te reserveren als vast vergadermoment voor het bestuur.
- De vergaderingen en bijbehorende agenda slim te baseren op de vier BOVI-thema's (waardevolle leefomgeving, klimaatverandering, circulaire economie en energietransitie). Dit aangevuld met een financieel thema voor de bbp-producten.
- In een vergadering kunnen onderwerpen in verschillende fasen van het BOB-model worden geagendeerd. Voorbeeld: een vergadering wordt gewijd aan het thema "klimaatverandering" waarbij het eerste onderwerp informerend /beeldvormend wordt geagendeerd en een tweede onderwerp oordeelsvormend.
- Op een vergaderavond maximaal twee vergaderingen te programmeren. Uitgangspunt is om een geplande eindtijd van 22:00 aan te houden. Voorbeeld: Op één vergaderavond worden twee vergaderingen op basis van twee aparte thema's gepland. De eerste vergadering van 19:00 tot 20:30 met het thema financiën en een tweede vergadering van 20:30 tot 22:00 met het thema klimaatverandering.
- Uitzondering hierop zijn de besluitvormende vergaderingen: Hiervoor wordt één hele vergaderavond gereserveerd. Voor 2021 worden vijf vaste besluitvormende vergaderavonden aangewezen in lijn met het huidige aantal besluitvormende vergaderingen.
- Uit te gaan van 42 beschikbare maandagavonden. Dit in verband met de vakanties en de feestdagen.